

Kamila Rybicka*

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

SYTUACJA MŁODZIEŻY NA POLSKIM RYNKU PRACY

Streszczenie

Polski rynek pracy jest obszarem charakteryzującym się dużym zróżnicowaniem w kontekście kształtowania się głównych mierników. W artykule podjęto próbę analizy warunków zatrudnienia młodzieży na rynku pracy. Opisano nowy problem młodzieży określonej jako pokolenie NEET, czyli populacji obejmującej osoby młode, które nie pracują, nie uczą się oraz nie podejmują szkoleń. Następnie użyto metody taksonomicznej do regionalnej analizy czynników, określających ogólną sytuację młodych ludzi na rynku pracy.

Słowa kluczowe: rynek pracy, bezrobocie młodzieży, populacja NEET

Wprowadzenie

Na rynku pracy obserwuje się znaczny wzrost bezrobocia, zarówno w kraju, jak i za granicą. Zjawisko to dosięga przede wszystkim grupy problemowe, które społeczeństwo otacza opieką w szczególny sposób. Jedną z takich grup są osoby młode. Zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem młodzi do 30 roku życia¹ stanowią zbiorowość znajdującą się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Przed wprowadzeniem tegorocznych zmian grupa ta była określona jako

* Adres e-mail: kamila.rybicka@o2.pl.

¹ Ustawa z dn. 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (DzU 2014, poz. 598).

osoby do 25 roku życia². Z uwagi na publikowane statystyki w artykule wykorzystano dane dotyczące osób będących w wieku do 25 lat.

Artykuł ma na celu analizę sytuacji na polskim rynku pracy w ujęciu regionalnym. W tym celu przedstawiono wyniki taksonomicznego miernika rozwoju oraz metody trzech średnich dla 2009, 2011 oraz 2013 roku. Dane użyte w badaniu pochodziły z Banku Danych Lokalnych oraz z Eurostatu. Ponadto przeanalizowano również literaturę krajową oraz zagraniczną celem przedstawienia nowego zjawiska na rynku pracy, jakim jest pokolenie NEET (not in employment, education or training).

1. Młodzi NEET jako konsekwencja sytuacji osób młodych na rynku pracy

Przydomek „pokolenie stracone” (lost generation)³, bo tak została określona grupa młodych bezrobotnych, jest wyrazem tego, co dzieje się z młodzieżą na rynku pracy. Mniejszy poziom specjalistycznego kapitału ludzkiego, brak doświadczenia zawodowego, pobłażliwość rodziców i opiekunów, a także zbyt duży koszt inwestycji w młodego człowieka, to główne przyczyny niepowodzeń osób chcących rozpocząć swoją karierę zawodową⁴.

O sytuacji osób młodych świadczyć mogą również działania Unii Europejskiej, których celem jest m.in. poszerzenie kwalifikacji oraz wzrost zatrudnienia wśród osób młodych. Programy podejmowane w ramach wspomaganiania osób młodych to przede wszystkim⁵:

- „Młodzież dla Europy” (1988–1999),
- „Młodzież” (2000–2006),
- „Młodzież w działaniu” (2007–2013).

Najnowszym programem, mającym w celu pomoc osobom młodym, to „Gwarancja dla młodzieży”. W myśl tego przedsięwzięcia wszystkie osoby do 25 roku życia, które zakończyły szkołę bądź też utraciły zatrudnienie, otrzymają

² Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (DzU 2013, poz. 674).

³ *Young Europeans' perspectives on the crisis: Europe's lost generation*, Futurelab Europe, Bruksela 2013, s. 3.

⁴ D.N.F. Bell, D.G. Blanchflower, *Young People and Recession: A Lost Generation?*, Centre of Economic Policy Research 2010, s. 1–2.

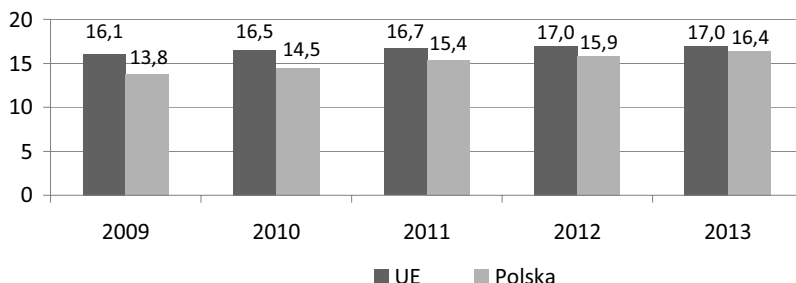
⁵ *Polityka młodzieżowa Unii Europejskiej*, Urząd Komitetu Integracji Europejskiej, Warszawa 2009, s. 21.

propozycję dobrej jakości zatrudnienia, stażu, kształcenia bądź też przyuczenia do zawodu⁶. Program ten ma również na celu szybką aktywizację osób młodych, by ustrzec tę grupę przed konsekwencjami długotrwałego bezrobocia.

Osoby młode, widząc sposób kształtowania się sytuacji na rynku pracy, rezygnują z jakiegokolwiek aktywności zmierzającej do podniesienia kwalifikacji czy też uzyskania zatrudnienia. To brak perspektyw przyczynił się do powstania pokolenia NEET. Generacja ta obejmuje osoby, które jednocześnie nie uczą się, nie mają zatrudnienia oraz nie dbają o samokształcenie przez szkolenia⁷.

Należy więc zastanowić się, o jak wielkiej populacji jest mowa oraz w jakim stopniu rozszerza się pokolenie NEET. Odpowiedzi na te pytania przedstawiono na wykresie 1. Jak można zauważyć, skala zjawiska rośnie z roku na rok. W ciągu czterech lat miernik ten wzrósł o 0,9 pkt proc. w Unii Europejskiej oraz 2,6 pkt proc. w Polsce. Widać również, że w Unii Europejskiej w 2012 i 2013 roku pokolenie NEET dotyka niemal dwóch na dziesięć osób. Niewiele lepiej sytuacja kształtowała się w Polsce (16,4%).

Wykres 1. Pokolenie NEET w Polsce i w Unii Europejskiej w latach 2009–2013 (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Eurostat, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu> (20.08.2014).

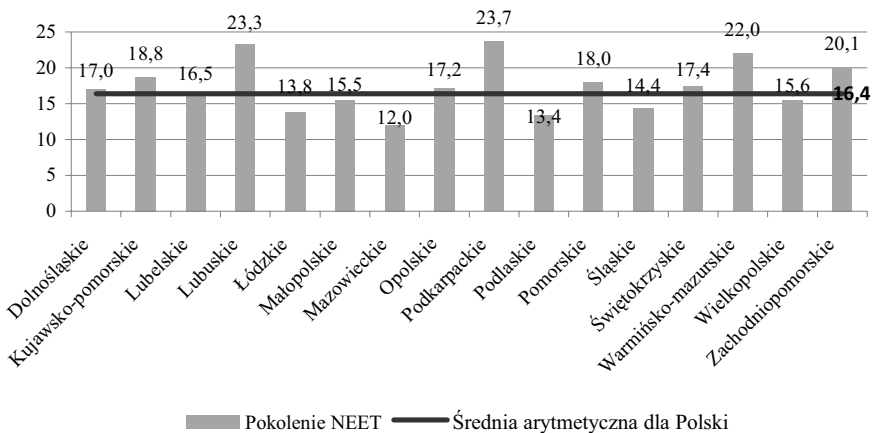
Kolejnym nasuwającym się pytaniem, biorąc pod uwagę krajowy rynek pracy, jest kwestia ukształtowania i zróżnicowania wielkości zjawiska między

⁶ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1079&langId=pl> (17.06.2014).

⁷ J.M. Jungblut, M. Mascherini, A. Meierkord, L. Salvatore, *NEETs – Young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe*, Publications Office of the European Union, Luxembourg 2012, s. 1.

poszczególnymi regionami kraju. Dane statystyczne wskazują, że w Polsce w 2013 roku średnio około jedna na sześć osób nie kształciła się ani nie wykazywała żadnej aktywności zawodowej. Dziesięć spośród wszystkich województw uzyskało wyniki powyżej średniej arytmetycznej. W najgorszym położeniu znalazło się województwo podkarpackie, gdzie prawie co czwarta osoba zalicza się do pokolenia NEET. W niewiele lepszej sytuacji są młodzi z województw lubuskiego, warmińsko-mazurskiego oraz zachodniopomorskiego. Województwo mazowieckie, z uwagi na położone w nim miasto stołeczne, charakteryzuje się najniższym udziałem pokolenia NEET (12%). W dużo lepszej sytuacji niż w pozostałej części kraju są również województwa łódzkie i podlaskie. Najbliżej wartości średniej znajdowały się regiony lubelski oraz dolnośląski. Wskazane dane statystyczne wskazują, że w zależności od regionu wielkość populacji NEET jest znacznie zróżnicowana (wykres 2).

Wykres 2. Młodzi NEET w wieku 18–24 lata w stosunku do osób niezatrudnionych w Polsce w 2013 roku (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Eurostat, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>, (20.08.2014).

Kolejnym istotnym aspektem z punktu widzenia badanej generacji jest określenie determinant oddziałujących na decyzje młodzieży o pozostaniu w populacji NEET. Do czynników, które wpływają na wzrost ryzyka pozostania

w bierności, zalicza się m.in.⁸: niepełnosprawność, zbyt niskie wykształcenie, pochodzenie migracyjne, doświadczenie bezrobocia przez rodziców czy też zamieszkanie na obszarach peryferyjnych.

Kolejne spojrzenie na czynniki wpływające na wystąpienie bierności życiowej przedstawiły G. Rondón oraz M. Szczęśniak. W tabeli 1 zaprezentowano zestawienie elementów, które przyczyniają się do powstawania zjawiska NEET wśród młodzieży. Jak można zauważyć, autorki podzieliły czynniki na trzy poziomy: mikro, mezo i makro. Pierwszy z nich – poziom mikro – jest odzwierciedleniem cech osobowych. Kolejna grupa – poziom mezo – wskazuje na braki instytucji szkoleniowych, które wpływają na motywację młodych osób oraz ich zaangażowanie. Ostatni poziom przedstawia czynniki społeczno-ekonomiczne, bezpośrednio wpływające na możliwość znalezienia pracy.

Tabela 1. Czynniki wpływające na wystąpienie bierności życiowej u osób młodych

POZIOM MIKRO	
Samoocena	<ul style="list-style-type: none">– niższe poczucie swojej wartości oraz skuteczności podejmowania działań– niezauważanie swoich atutów– brak zaufania do siebie samego
Kontakty ze społeczeństwem	<ul style="list-style-type: none">– społeczne podejście do otoczenia, zamykanie się w sobie– niskie kompetencje społeczne– poczucie dyskryminacji
Zaradność	<ul style="list-style-type: none">– pesymistyczne nastawienie do rzeczywistości– nieradzenie sobie w trudnych sytuacjach życiowych
Zjawisko wyłaniającej się dorosłości	<ul style="list-style-type: none">– zwiększona dezorientacja– stan zawieszenia– niesprecyzowana dalsza droga– odwlekanie wejścia w dorosłe życie– kryzys tożsamości związany z przejściem z edukacji na rynek pracy
Skłonność do podejmowania działania podczas nauki, jak i poszukiwania pracy	<ul style="list-style-type: none">– zbyt niska motywacja, brak satysfakcji– niechęć do pracy, podejmowania wysiłku– brak umiejętności do przystosowania w nowym środowisku (szkole, pracy)– zbyt wysoki poziom stresu
Czynniki rodzinne	<ul style="list-style-type: none">– obojętność wychowawcza rodziców– próba kompensacji uczuć rodzicielskich ekonomicznymi dobrami, w konsekwencji czego młodzi wybierają życie bez obowiązków

⁸ M. Mascherini, *Young people and NEETs in Europe: first findings*, Eurofound, Dublin 2011, s. 3–4.

POZIOM MEZO	
Instytucje szkolne	<ul style="list-style-type: none"> – nauczyciele nie zachęcają uczniów do zdobywania wiedzy i umiejętności oraz zaangażowania podczas lekcji – znużenie i niezadowolenie ze szkoły wpływa na decyzje o wcześniejszym opuszczeniu szkoły oraz o zaprzestaniu aktywności zarówno w szkole, jak i pracy – brak indywidualnego podejścia do uczniów – nieumiejętność radzenia sobie nauczycieli ze zjawiskami patologicznymi zarówno wewnątrz szkoły, jak i poza jej murami
POZIOM MAKRO	
Czynniki społeczno- -ekonomiczne	<ul style="list-style-type: none"> – spowolnienie gospodarcze związane z kryzysem – społeczna utrata nadziei na znalezienie pracy – propagowanie tendencji do długiego zamieszkiwania u rodziców

Źródło: opracowanie własne na podstawie G. Rondón, M. Szczęśniak, *Pokolenie „ani-ani”*: o młodzieży, która się nie uczy, nie pracuje i nie dba o samokształcenie, „Psychologia Społeczna” 2011, nr 3 (18), s. 245–248.

Powyższe rozważania wskazują na to, jak znacznym problemem jest bierność zarówno zawodowa, jak i edukacyjna osób młodych. Znając przyczyny rozszerzania się badanego zjawiska, można mu przeciwdziałać. Należy jednak przede wszystkim zdawać sobie sprawę z istnienia pokolenia NEET na rynku oraz informować, w jaki sposób można takim osobom pomóc.

2. Sytuacja młodzieży na polskim rynku pracy – ujęcie regionalne

Rynek pracy stanowi obszar charakteryzujący się znacznym zróżnicowaniem przestrzennym. W zależności od miejsca zamieszkania, statystyki dotyczące zarówno bezrobocia, jak i całego rynku pracy, są odmienne. Stąd też całkowicie zasadne jest badanie sytuacji młodzieży ze względu na regiony, w jakich się znajduje.

Porządkowaniu poddano każde z szesnastu województw. Dane wykorzystane do obliczeń pochodziły częściowo z Banku Danych Lokalnych, a także z Eurostatu. W celu ukazania dynamiki zmian badanie zostało przeprowadzone dla trzech lat: 2009, 2011 oraz 2013 roku. Analiza oparta została na następujących zmiennych (dotyczą osób do 25 roku życia):

- stopa bezrobocia (w %),
- wielkość populacji NEET (w %),
- wskaźnik zatrudnienia (w %),

- liczba osób pozostających bez pracy powyżej sześciu miesięcy (w %),
- udział osób młodych w stosunku do ogółu bezrobotnych (w %).

Metodą przyjętą do porządkowania jest taksonomiczna miara rozwoju Hellwiga (TMR). Za pomocą tej metody oraz przy wykorzystaniu miar cząstkowych buduje się syntetyczny miernik rozwoju⁹.

Pierwszy krok w przeprowadzonych obliczeniach stanowi standaryzacja zmiennych. Wykonuje się ją w celu umożliwienia porównania ze sobą zmiennych. Standaryzacji dokonano na podstawie wzoru:

$$n_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{S_j},$$

gdzie:

- n_{ij} – standaryzowana wartość i-tego obiektu (województwa) i j-tej cechy,
- x_{ij} – wartość zmiennej dla i-tego obiektu i j-tej cechy przed standaryzacją,
- \bar{x}_j – średnia arytmetyczna obliczona na podstawie j-tej cechy,
- S_j – odchylenie standardowe obliczone na podstawie j-tej cechy.

Kolejnym etapem było określenie wzorca rozwoju. Na podstawie macierzy z wartościami po standaryzacji dla każdej z cech określono jej wartość pożądaną. W przypadku destymulant była to najniższa wartość cechy po standaryzacji, natomiast w przypadku stymulant – wartość najwyższa. W ten sposób wyznaczono wzorzec rozwoju, który oznaczony został jako n_0 . Następnie określono odległość euklidesową obiektu (województwa) od wzorca rozwoju n_0 na podstawie wzoru:

$$d_{i0} = \sqrt{\sum_{j=1}^k (n_{ij} - n_{0j})^2},$$

⁹ K. Łogwiniuk, *Zastosowanie metod taksonomicznych w analizie porównawczej dostępu do infrastruktury ICT przez młodzież szkolną w Polsce*, „Economy and Management” 2011, nr 1, s. 13.

gdzie:

d_{i0} – odległości taksonomiczne,

k – liczba zmiennych,

n_{ij} – standaryzowana wartość i -tego obiektu (województwa) i j -tej cechy,

n_{0j} – wzorzec rozwoju dla j -tej cechy.

Ostatnim etapem było obliczenie syntetycznego wskaźnika, czyli taksonomicznej miary rozwoju za pomocą wzoru:

$$z_i = 1 - \frac{d_{i0}}{d_0},$$

gdzie:

z_i – wartość taksonomicznej miary rozwoju dla i -tego obiektu,

d_0 – krytyczna odległość danej jednostki od wzorca określona wzorem:

$$d_0 = \overline{d_0} + 2S_0,$$

gdzie:

$\overline{d_0}$ – średnia arytmetyczna odległości taksonomicznych,

S_0 – odchylenie standardowe odległości taksonomicznych.

Na podstawie powyższych obliczeń otrzymano wartości taksonomicznych miar rozwoju Hellwiga, które przedstawiono w tabeli 2. Na ich podstawie można zauważyć, iż w najlepszej sytuacji znajdowały się osoby młode szukające zatrudnienia w województwach śląskim oraz opolskim. Najwięcej problemów na swojej drodze napotkają osoby zamieszkałe w regionach podkarpackim oraz lubelskim. Województwo podkarpackie charakteryzuje się najwyższą stopą bezrobocia młodzieży we wszystkich latach. Ponadto w każdym z badanych okresów przynajmniej jedna z pozostałych zmiennych osiągała najgorszą wartość. W 2009 roku była to liczba osób pozostających bez pracy powyżej sześciu miesięcy (36,7%), w 2011 roku – wskaźnik zatrudnienia osób młodych (18,8%), natomiast w 2013 roku na negatywny wynik dodatkowo wpłynęły wielkość populacji NEET (23,7%) oraz wskaźnik zatrudnienia (17,3%). Woje-

wództwo śląskie nie było odległością wzorcową dla żadnej z cech, niemniej na tak wysoką notę wpłynął fakt, iż wszystkie wartości analizowanych zmiennych w przypadku destymulant były mniejsze od wartości średniej, natomiast w przypadku stymulant – większe od średniej arytmetycznej.

Tabela 2. Taksonomiczna miara rozwoju dla polskich województw
w latach 2009, 2011 i 2013

Lp.	2009		2011		2013	
1.	śląskie (SLK)	0,721284	ŚLK	0,749959	ŚLK	0,735452
2.	łódzkie (LDZ)	0,684261	OPL	0,720447	OPL	0,674970
3.	opolskie (OPL)	0,614195	DLS	0,679337	WKP	0,586689
4.	pomorskie (POM)	0,588267	LDZ	0,638102	LDZ	0,584372
5.	mazowieckie (MZW)	0,549243	POM	0,584085	DLS	0,504840
6.	dolnośląskie (DLS)	0,533929	MZW	0,576300	MZW	0,501800
7.	podlaskie (PDL)	0,516685	WKP	0,562577	POM	0,488466
8.	wielkopolskie (WKP)	0,495135	LBU	0,476599	ZPM	0,368557
9.	świętokrzyskie (SWK)	0,443672	PDL	0,390277	LBU	0,360516
10.	warmińsko-mazurskie (WMZ)	0,394024	MPL	0,373166	ŚWK	0,348020
11.	kujawsko-pomorskie (KPM)	0,372080	KPM	0,355618	PDL	0,343453
12.	zachodniopomorskie (ZPM)	0,327360	WMZ	0,294190	KPM	0,339344
13.	lubuskie (LBU)	0,300699	LBL	0,220773	MPL	0,257286
14.	małopolskie (MPL)	0,212215	ZPM	0,177356	WMZ	0,247153
15.	lubelskie (LBL)	0,163533	ŚWK	0,175624	LBL	0,209847
16.	podkarpackie (PDK)	0,103370	PDK	0,028584	PDK	0,084370

Źródło: opracowanie własne.

Kolejnym narzędziem wykorzystanym do grupowania obiektów jest metoda trzech średnich. Na podstawie średniej arytmetycznej wyliczonej dla TMR uzyskano podział poniżej i powyżej przeciętnej. Kolejno dla uzyskanych dwóch grup powtórzono schemat obliczeń, dzieląc całość na cztery części. W ten sposób otrzymano zaprezentowany w tabeli 3 podział dla wszystkich badanych okresów.

Tabela 3. Województwa polskie
względem poziomu taksonomicznego miernika rozwoju

Sytuacja województw względem pozostałych jednostek	Wartość TMR		
	2009	2011	2013
G I (bardzo dobra)	0,572–1	0,623–1	0,582–1
G II (dobra)	0,439–0,572	0,438–0,623	0,415–0,582
G III (dostateczna)	0,268–0,439	0,252–0,438	0,284–0,415
G IV (niedostateczna)	0–0,268	0–0,252	0–0,284

Źródło: opracowanie własne.

Na podstawie powyższych przedziałów pogrupowano województwa (tabela 4). Jak można zauważyć, w najlepszej sytuacji we wszystkich badanych okresach były województwa śląskie, łódzkie i opolskie. Widać również, że województwo mazowieckie utrzymuje się niezmiennie w grupie drugiej. Ponadto, zgodnie z przewidywaniami, w najgorszej sytuacji względem pozostałych regionów są województwa podkarpackie, lubelskie oraz małopolskie. Istotną informacją, jaką można uzyskać za pomocą metody trzech średnich, jest rozwój regionów. Jak można zauważyć, w 2009 roku dwie pierwsze grupy (sytuacja bardzo dobra i dobra) obejmowały dziewięć województw. W kolejnym badanym okresie wśród nich pozostało osiem regionów, natomiast w 2013 roku – już tylko siedem. Oznacza to, że w pozostałych dwóch grupach znajduje się aż dziewięć województw.

Tabela 4. Grupowanie polskich województw
metodą trzech średnich na podstawie wartości TMR

Województwo	2009	2011	2013
Śląskie	1	1	1
Łódzkie	1	1	1
Opolskie	1	1	1
Pomorskie	1	2	2
Mazowieckie	2	2	2
Dolnośląskie	2	1	2
Podlaskie	2	3	3
Wielkopolskie	2	2	1
Świętokrzyskie	2	4	3
Warmińsko-mazurskie	3	3	4
Kujawsko-pomorskie	3	3	3
Zachodniopomorskie	3	4	3
Lubuskie	3	2	3
Małopolskie	4	3	4
Lubelskie	4	4	4
Podkarpackie	4	4	4

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowanie

Młodzież, jako grupa będąca w szczególnej sytuacji na rynku pracy, stanowi poważne wyzwanie dla rządzących. Dzięki wspieraniu zatrudnienia osób młodych ogranicza się ich bezrobocie oraz bierność zawodową i edukacyjną.

W pracy zaprezentowano zagadnienie pokolenia NEET, jego wielkość oraz czynniki wpływające na podjęcie przez osoby młode decyzji o pozostaniu w bierności życiowej. Ponadto, na podstawie ogólnodostępnych danych statystycznych obrazujących sytuację na rynku pracy w poszczególnych województwach, obliczono taksonomiczną miarę rozwoju, która w sposób syntetyczny przedstawiła sytuację w regionach. Zgodnie z wynikami, w najlepszej sytuacji znajduje się młodzież zamieszkała w regionach śląskim oraz opolskim, natomiast w najgorszym położeniu są osoby szukające zatrudnienia w województwach podkarpackim i lubelskim. Metoda trzech średnich wykazała natomiast, że z okresu na okres zmniejsza się liczba województw będących w bardzo dobrej i dobrej sytuacji względem pozostałych regionów.

Powyższe badanie powinno stanowić podstawę do dalszej i bardziej dogłębnej analizy, zarówno zróżnicowania na rynku pracy, jak i uwarunkowań regionalnych w badanym obszarze. Wielu specjalistów, a także osób rządzących krajem, przyznaje, że osoby młode są przyszłością narodu polskiego, stąd też należy w szczególności w sposób wspierać ich rozwój i aktywność zawodową.

Literatura

- Bell D.N.F., Blanchflower D.G., *Young People and Recession: A Lost Generation?*, Centre of Economic Policy Research 2010.
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1079&langId=pl>.
- Jungblut J.M., Mascherini M., Meierkord A., Salvatore L., *NEETs – Young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe*, Publications Office of the European Union, Luxembourg 2012.
- Łogwiniuk K., *Zastosowanie metod taksonomicznych w analizie porównawczej dostępu do infrastruktury ICT przez młodzież szkolną w Polsce*, „Economy and Management” 2011, nr 1.
- Mascherini M., *Young people and NEETs in Europe: first findings*, Eurofound, Dublin 2011.

Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (DzU 2013, poz. 674).

Polityka młodzieżowa Unii Europejskiej, Urząd Komitetu Integracji Europejskiej, Warszawa 2009.

Rondón G., Szczęśniak M., *Pokolenie „ani-ani”: o młodzieży, która się nie uczy, nie pracuje i nie dba o samokształcenie*, w: „Psychologia Społeczna” 2011, nr 3 (18).

Ustawa z dn. 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (DzU 2014, poz. 598).

Young Europeans’ perspectives on the crisis: Europe’s lost generation, Futurelab Europe, Bruksela 2013.

SITUATION YOUTH IN POLISH LABOUR MARKET

Abstract

Polish labour market is very diverse in the context of shaping basic indicators. This article attempts to analyse conditions of youth employment in the labour market. On the paper described new generation NEET. This population contain young people neither in employment, education or training. Then author used taxonomic method to analyse regional indicators which describe general youth situation in the labour market.

Keywords: regional labour market, youth unemployment, NEET’s population

JEL Codes: C38, R23

Translated by Kamila Rybicka